

TURUNCU

SELDA ÖNDÜL

141 —

turuncu

I

1

Anne Söz ver kendine dikkat edeceğine.

R Söz anne.

Anne Kendini tehlikeye atmaya-caksın.

R Atmayacağım anne.

Anne Neden kabul ettik ki, ba-ban ve be—

R Anne yapma, lütfen. Bun-ları konuştuk—

Anne Gerçekleşince farklı ama...

R Anne lütfen.

Anne Sen bana bakma. Yapman gerekeni yapmalısın.

R Anne en fazla üç ay sonra buradayım.

Anne Bu üç ay nasıl geçecek, gel de bana sor.

R Daha önce de gittim ve döndüm. Öyle değil mi?

Anne Onlar farklıydı.

Bu çok ciddi.

R Aşk olsun anne, onlar da ciddi idi.

Anne Ama burada ne olacağı hiç belli olmuyor.

R Merak etme anne, turun-culara dokunmuyorlar.

Anne Turuncular mı?

R Evet, turuncu giysililere.

Anne Ah, evet. Dokunmuyorlar.

2

R Anne, saç kurutma maki-nemi gördün mü?

Anne Hangisini?

R Yolculuk için olanı.

Anne Herhalde yerindedir.

R Yeri neresi anne?

Anne Tamam ben getireyim.

R Anne gerçekten bilmiyo-rum yerini.

Anne Tamam bir şey demedim.

R Güneş gözlüğüm, men-dil, ıslak mendil, tampon, çorap, deodorant, toka, krem, ağrı kesici, boğaz pastili, yedek pil, ayna, kalem kutum (gerçi lep-topumu götürüyorum, kalem kutusuna ihtiyacım olur mu ki? Neyse koyayım yine de, ne olur ne olmaz)... sonra, sonra... hah evet... yürüyüş ayak-kabılarım, sandaletlerim (uçakta hangisini giysem acaba)... saatim, saatim nerede, ama buraya koy-dum diye hatırlıyorum. Ya kaybettiysem. Ay çok üzü-lürüm ama. Yok yok ne-rede kaybedeceğim. Bulu-rum şimdi. Şimdi ötekilere bakayım. Aynayı koyduk, peki cımbız nerede. Cım-bız, cımbız, cımbız. Evet işte burada (üç kere seslensem saati de bulabilir miyim acaba) Saat... saat... saat... Ah işe yaradı işte. İşte bura-

da (annem almıştı, lise bitirme hediyesi, arkasında adım, doğum tarihim, atropin alerjim olduğu ve kan grubum yazılı, tedbirli kadın). Başka ne kaldı geriye, evet, aypodum, fotoğraf makinem, yuesbim, kırmızı bandanam, siyah bandanam, turuncu bandanam, kargo pantolonlarım, kargo şortlarım, tişörtlerim, çamaşırlarım, ceketim, süvetşörtüm. Evet işte her şey tamam.

Anne Bulamadım saç kurutma makinesini.

R Bulamadın mı?

Anne Hayır, bulamadım.

R E ben ne yapacağım şimdi?

Anne Otelde yok mudur?

R Otelde mi?

Anne Otelde kalmayacak mısınız?

R Herhalde.

Anne İyi işte otelde vardır mutlaka.

R Ama ben kendi makineme alışığım.

Anne Baban gelince sorarız, belki o biliyordur.

3

Baba Her şey tamam mı, hazır mıyız?

R Evet hazırız.

Anne Turuncu ceketini aldın mı?

R Unutur muyum hiç anne?

Anne Yine de bir kere daha bak.

R Koydum anne.

Baba Kızım bir kere bak işte.

R Tamam, tamam bakayım.

...

Anne Koymamışsın değil mi?

...

Baba Hadi bekliyoruz, git getir.

II

1

Bugün Doktor Bey'in komşusunun oğlu öldü. Serseri bir kurşunla dediler. Serseri bir kurşunla... Evinin biraz ötesindeki su birikintisinde babasının yaptığı kağıttan gemiyi yüzdürürken. Oracıkta. Suyun içine yüzüstü düştü. Başı gemiyi ezdi. Çamurlu su kıpkızıllandı aniden, birden, hızla, göz açıp kapayıncaya kadar. Geminin yüzeceği geniş ve elma kırmızısı bir gölet oluştu birden.

2

Doktor duymamıştı silah sesini. Duymamıştı. Artık duymuyordu. Artık silah seslerini duymuyordu. Duymamıştı doktor silah sesini. Duyamamıştı. Ama haberi oldu. Gelip haber verdiler. Çağırıldılar. Gidip bakmasını istediler. Hayır diyemedi. Diyebilir miydi? Diyebilir miydi? Diyebilir

miydi duymadım duymayacağım görmedim görmeyeceğim bakmadım bakmayacağım düşünmedim düşünmeyeceğim. Gitti baktı. Mermi çocuğun başının arkasından girip iki kaşının ortasından çıkmıştı. Tertemiz. Nişancının iyi iş diye tanımlayacağını düşündü. Öylesine baktı, kurşun deliklerine.

3

Annesine haber verdiler. Kadın komşu kadınlarla bir evden kalanları ayırıyordu. Evi yerle bir edilen kadın nasıl olmuşsa sağlam kalmış bir koltuğa yatmış uyuyordu. Komşular ise anıları ayıklıyordu. Bir çocuk geldi kadının önünde durdu. On yaşlarında bir oğlan çocuğu. Kadın yüzüne baktı onun. Gözlerini aradı yüzünde oğlanın. Bulamadı. Anladı. Elindeki örtüyü katladı. İşe yarayacakların üstüne özenle yerleştirdi. Kimseye bir şey demedi. Döndü. Oğlan da döndü. Oğlan önde, o ardında—yürüdüler. Az ileride oğlunu gördü. Sanki güneş üstüne düşmüş gibiydi oğlunun. O gün sabah giydiği mavi şorta baktı. Ağabeyinin şortuna. Büyük oğlunun şortuna. Şimdi nerede olduğunu bilmediği oğlunun şortuna.

4

Bundan böyle küçük oğlu da olmayacaktı. Hiç oğlu olmayacaktı. Babası, babasının babası, kocası, kocasının babası—kimse için yemek hazırlamak zorunda değildi artık; kimse için çamaşır

yıkamak zorunda değildi artık; iş yapmak zorunda değildi artık. Çocuğu orada, kıpkızıl güneşin kucığında bıraktı. Gitti evinden geriye kalmış tek duvara sırtını yasladı, çömeldi. Gözlerini kapadı. Bir daha gözlerini açmayacaktı.

III

1

Baba Kızım bizi habersiz bırakma.

R Babacığım, sanki ilk kez ayrı kalacakmışız gibi konuşuyorsunuz.

Anne Diğerleri farklıydı.

R Anne Afrika'ya gittim ben.

Baba Ama orada savaş yoktu.

R İyi ama ben de savaşmaya gitmiyorum ki...

Anne Sen bir bilinmezliğe gidiyorsun.

R Anneciğim, benden önce kimsenin başına bir şey gelmemiş işte. Siz de araştırdınız gördünüz.

Baba Canım kızım sen yine de dikkatli ol.

Anne Ve bizi habersiz bırakma.

R Bırakmam anneciğim, bırakmam, merak etmeyin.

Baba Daha uçağının kalkmasına çok var. Bir şeyler içelim mi?

2

Anne Her şeyini aldın mı?

R Saç kurutma makinesi dışında her şey tamam.

Anne Babana soracaktın.

Baba Ben sizin saç kurutma makinanızı nereye koydunuz nereden bileyim.

R Neyse anne herhalde otelde vardır senin de dediğin gibi.

Baba Hep otelde mi kalacaksınız?

R Herhalde baba. Geceleri herhalde odalarımıza döneriz.

Anne Bu sefer içim hiç rahat değil.

R Aman anne abartıyorsun.

Baba Merak ediyoruz kızım.

Anne Sen ne zaman yerleşeceksin bir yere?

Baba Üniversiteye gitme işini de düşüneneceğine söz verdin unutmama.

R Unutmadım.

Baba Ne içersiniz? Garson filan yok ortada. Gidip de kendim söyleyeyim bari.

IV

1

O gün üniversitede verdiği ödev “sorumluluk alma” üzerineydi/”Şöyle bir düşünün,” demişti/Yaptıklarınızın sonuçlarını ne kadar ön görüyorsunuz/Sonrasında ne kadar taşıyorsunuz sorumluluğunu?/Yalnızca kendi cephenizden de bakmayın/Bir

araştırın bakalım düşünürler ne demişler sorumluluk üzerine. İşi bitince her zamanki gibi masasını toplamıştı. Küçük kızının fotoğrafına bakmıştı. Hastane bombalanmasında ardında hiç iz bırakmadan kaybolan kızının fotoğrafına... O zaman daha sekiz yaşındaydı. Kızının şimdi güzel bir ülkede mutlu bir hayat sürdüğünü hayal ederdi. Hatta bundan emindi. O bombalamada doktorlardan biri onu kucaklayıp, kurtarmış olmalıydı. Yabancılar ülkeden alelacele gönderilirken doktor onu bırakmamış yanında götürmüştü. Şimdi güzel bir ülkede güzel bir hayat sürüyordu. Bundan emindi. Üniversiteyi bitirmiş olmalıydı. Belki de evlilik hazırlıkları içindeydi. Belki de evlenmişti. Belki de hiç bilmediği bir ülkede bir torunu vardı. Olmasa bile mutlaka olacaktı. Yakında... Çok yakında... Kızına bir kez daha baktı, gülümseyerek. Çekmecesini açtı. Kızının ilk oyuncuğu, kırık dişliğe baktı. İyi, orada duruyordu. Odasının kapısını kilitledi. Merdivenleri indi. Bahçeye çıktı. Yeni doğurmuş kedi oradaydı. Onu bekliyordu. Çantasını açtı. İçinden sefertasını çıkardı. Öğlen yemeğinden kalan parçaları kedinin önüne koydu. Kedi sessiz ve hareketsiz bekledi onun yemeğini önüne koymasını. Kedinin başını okşadı. Kedi hiçbir yakınlık emaresi göstermedi. Sefertasını tekrar çantasına koydu. Çantasını kapattı. Kediye şöyle bir baktı. Kedi ona bakmadı. “Olsun” dedi içinden.

Döndü. Bahçeden çıktı. Kapıdaki görevliye başıyla hafifçe selam verdi. Onu en son gören tanıdık bu görevli olacaktı. Her zaman geçtiği yollardan geçememişti o akşamüstü—Her zaman uğradığı bakkala uğramamış/ Karısının sevdiği şekerlemelerden almamıştı. Oğlu ile o akşam oturup tavla oynayamayacaktı. Karısının hüzünlü gözlerinden öpüp, “Merak etme, o çok iyi.” diyememişti. Karısı o akşam ona, “Yemeğinin hepsini sen mi yedin, yoksa yine kedilerle mi paylaştın?” diye soramamıştı. Oğlu babasının dönüş yoluna çıkmış, geldiği yolu yürüyerek, yoldakilere sorarak üniversiteye kadar gitmiş, kapıdaki görevliye sormuştu babasını. Görevli nöbeti yeni devraldığını ve babasını görmediğini söyleyince bahçeye geçmiş oradan da babasının odasının olduğu binaya girmek istemişti. Ama kapı kilitliydi. İçerisi karanlıktı. Belli ki babası binada değildi. Bahçeye yöneldiğinde kediyi gördü. Yatmış yavrularını emziriyordu. Oğlan ona baktı. Kedi de ona. Durdu oğlan. Kedi ayaklandı. Annelerinin memesinden ayrılmak istemeyen yavruları pençesiyle uzaklaştırdı. Oğlanın yanına gitti. Başını kaldırdı, baktı gözlerinin içine. Oğlan da ona. Sonra oğlan kapıya yöneldi. Kedi bir süre izledi onu. Sonra durdu. Oğlan döndü ona baktı. Günler sonra babasının odasına geldiğinde, babasından kalanları toplamak için kediyi aradı gözleri. Göremedi. Kapıdaki görevliye sordu kediyi.

Görevli, kediden mediden haberi olmadığını söyledi ona. Garip garip bakarak ona. Babası yeni ölmüş bir delikanlının soracağı soru muydu bu.

2

Eve geri döndü. Babasının birkaç arkadaşı gelmişti. Annesi yeni koltuğa oturmuştu. Dimdik. Kimse konuşmuyordu. Anladı o da... Hiçbir şey sormadı. Annesinin yanına oturdu. Elini uzattı, elini tuttu annesinin. Annesi kıpırdamadı.

3

Buralarda
sessizlik ölüm demekti.

4

Koltuğa kıvrıldı. Bu koltuk... Neler yaşamıştı bu koltuk... Evlerine ilk aldıkları eşya buydu. Öyle el ele dolaşırken—Hiç hesapta yokken... Taksitle vermişti satıcı. Ücret almadan da teslim etmişti oğlanın evine. Oğlanın annesi şaşırılmıştı. Oğlunun sevdiği bir kız olduğunu da bilmiyordu, evlenmek istediğini de. Baba koltuğu hiç göremedi. O sabah evden çıkmış akşam eve geri dönememişti. Kör bir kurşun denilmişti. Nasıl/Neden vurulduğu araştırılmadı bile. Önemli miydi ki...

5

Cart turuncu koltuğun üzerinde simsiyah bir topak gibi görünüyordu kadın uzaktan.

6

Dizlerini karnına çekmiş yatmıştı. Siyah başörtüsünü gözlerinin üstüne çekmişti. Ellerini yumruk yapmıştı. Sımsıkı. Dudak kıvrımları aşağı sarkmıştı.

V

1

Anne Her şeyi aldın mı?

R Aldım anne.

Anne Yine de üstünden bir geçelim.

R Bavulumu mu açmamı istiyorsun?

Anne Ben bir liste yapmıştım.

Baba Annen seni sorgulayacak hazır ol.

Anne Alay edin siz.

R Aşk olsun anne. Niye alay—

Anne Hadi hadi çabuk çabuk geçelim üstünden.

R Peki anne.

Anne Güneş gözlüğü, ıslak mendil, çorap, deodorant, toka, krem, ağrı kesici, boğaz pastili, ayna—

R Aldım.

Anne Saatini aldın mı?

R Aldım.

Anne Teknolojik ıvır zıvırını?

R Aldım.

Anne İyi o zaman.

Baba Pasaport, para, bilet.

R Baba!

Baba Annen sorduğunda kuzu gibi cevap veriyorsun, iş bana gelince “Baba!”

R Aldım baba aldım, her şeyimi aldım.

Anne İlaçlarımı?

R Aldım anne, hatta kulak pamuklarımı, pedlerimi ve tamponlarımı da—

Anne Tampon mu, sen tampon mu kullanıyorsun?

R Evet anne tampon kullanıyorum.

Anne -

Baba -

2

Baba Sizi kim karşılayacak?

R Sorumlu kişi?

Baba Adamın telefonunu aldın mı yanına?

R Ben biraz dolaşacağım.

3

Anne Niye kızın üstüne gidiyorsun?

Baba Ben mi gidiyorum?

Anne Tabii ya.

Baba Seni hiç anlayamayacağım.

Anne ?

Baba Neden izin verdin ki?

Anne Sen de engellemedin.

Baba Siz çoktan karar vermiştiniz benim haberim olduğunda.

Anne İçim hiç rahat değil.

Baba O işini bilir merak etme.

VI

1

Büyük oğlu için mavi bir şort dikmeye karar verdi. Aniden. Mavi, mavi, mavi—kesinlikle mavi olmalı dedi. Sandığını açtı, baktı mavi bir şey var mı diye. Birden hatırladı. Mavi eteğini. Buldu eteğini. Kocasının hediyesi eteğini. Kocasını mavi rengi çok severdi. Sana çok yakışıyor derdi. Bu açık hava hapishanesinde ne yaparlarsa yapsınlar gökyüzünün mavisi bizim derdi. Başını yukarı kaldır ve gökyüzüne bak derdi. Gökyüzü umuttur. Sakın gözlerini kapama gökyüzüne derdi. Annesinin hediye ettiği dikiş makinesinin başına oturdu. Nakışlı makinesini okşadı. Makinenin yanındaki sehpa duran dikiş kutusuna uzanmak istedi. Uzanamadı. Durdu arkasına yaslandı. Karnındaki izin vermemişti. Üstelik sıkı bir de tekme atmıştı, hop nereye der gibi. Durdu gülümsedi. Bu kız babayığit olacak dedi kendi kendine.

2

Evlenmeye niyeti yoktu lisedeyken. Hep uzaklara gitmek istemişti. Uzaklara gidecekti... İtalya'ya mesela... ya da Paris'e... Tasarladığı gece kıyafetlerinin defilelerini hayal ederdi. En son kendi çıkardı kedi yoluna... Kendisinin üstünde de mutlaka bir gece elbisesi olurdu. Annesi dikiş okulunu bitirdiği gün yeni bir dikiş makinesi hediye

etti ona. Sadece ona ait yepyeni bir makine. Simsiyah, pedallı. Nakışlı bir makine. İşte kızım, demişti, artık çeyizini yapmaya başlayabilirsin. Evlendikten sonra da çocuklarının giysilerini dikersin— Ama o evlenmeyi hiç düşünmemişti ki... O uzaklara gidecekti... İtalya'ya, Paris'e, New York'a... Dünya ondan söz edecekti... Ünlüler onun giysilerini giyecekti... O evlenmeyecekti ki...

3

Anne oğluna sordu, turuncu bir koltuğu nereden bulduğunu. Cart turuncu bir koltuk. Cart turuncu. Güldü hatta. Güldü. Kahkahalarla.

4

“Kim bu kız?” diye sordu. “Kim bu kız?” “Kim bu cart turuncu seven kız?” Oğlu birlikte beğendiklerini söyledi ama inanmadı anne. Oğlu bu kadar zevksiz olamazdı.

5

Kayınvalidesi ile onun babası öldüğü zaman tanıştı. Evlerine gitti. Çok beğenip aldıkları koltuk; evlerinin ilk eşyası olarak aldıkları koltuk evin salonuna konmuştu. Kayınvalidesi üzerine kıvrılmıştı. Oğlan annesinin uyuduğunu söyledi. Kız şaşırıldı. Kocasını ölmüş, o uyuyordu. Hem de evlerinin ilk eşyası olarak aldıkları koltuğun üzerinde. Koltuk lekendi diye düşündü. Canı sıkıldı. Uğur getirmeyecek bu koltuk bize dedi.

VII

1

Anne Aradı mı?

Baba Hayır.

Anne Ne oldu dersin? Yoksa—

Baba Senin de hemen aklına kötü şeyler gelir.

Anne -

Baba Merak etme bir şey olmaz ona.

Anne -

Baba Gel buraya, gel, otur söyle. Sana bir kahve yapayım ben.

2

Baba Sen bu saatte niye ayakta-sın?

Anne -

Baba Aramasını mı bekliyor-sun?

Anne -

Baba Telefon başucunda, çalın-ca duyarsın.

Anne -

Baba Anlaşıldı. Ne dersem diye-yim boş.

3

Anne Bak bugün üçüncü gün hala aramadı.

Baba Evet, üçüncü gün ve sen üç gündür uyumuyorsun.

Hasta olacaksın.

Anne Elimde değil.

Baba Kötü bir şey olsaydı haber hemen ulaşırdı.

Anne Öyle mi diyorsun?

Baba Tabii ya.

Anne Peki niye aramıyor öyley-se.

4

Anne Kızım. Canım. Meraktan öldüm öldüm dirildim. Nihayet aradın. Kampa mı gittiniz, ne kampına? Kendine dikkat et... Tamam canım...Sonra yine ara.

VIII

1

“İnsan kalkan”/”Kalkan insan”... İnternette dolaşırken görmüştü örgütün adını. Üniversiteye ara vermişti. İngiliz edebiyatını seçtiği için pişmandı. Ne yararı olacak edebiyatın insanlığa diye düşünmeye başlamıştı. Örgütün adını haberlerde görünce ilgili siteye girdi okudu. Karar verdi. E-posta ile başvurdu. Ertesi sabah postasına yanıt geldi. İki gün içinde hazırlandı ve yola çıktı. Ailesine haber vermedi. Annesi ve babasının umurunda olmayacağını düşündü. Büyükbabasına söylemesi gerekirdi; öyle düşündü. Cep telefonundaki ilk isim büyükbabasınındı. Telefona baktı. Aramadı. Havaalanında karşılandı. Kalacakları yere gittiler. Eski bir jiple. Hemen o gece başladı eğitim. İlk şart görünür olma. Etrafındakilere baktı. Genç kızlar ve erkekler. Kızlar da erkekler de sarı saçlı ve beyazdılar. Görünür olmanın ne demek olduğunu anladı. Turuncu tulum ve ceketini aldı. Ertesi gün de eğitim vardı. Eğitimden sonra düzenlenen

merhaba partisine katıldı. Kızı orada gördü. Diğerlerinden farklıydı ama bu farkın ne olduğunu anlamadı.

2

Farkın ne olduğunu kız ezildiği gün anlayacaktı. Aralarında ezilecek olan kızdı o; buldozerin ezeceği kız... fark buydu.

3

Gece dolaşmak için dışarı çıktı. Sessiz sokaklarda dolaştı, fazla uzaklaşmadan otelden. Geride bıraktıklarını düşünmedi. İki ay sonra dönecekti nasıl olsa. Annesi veya babası onun gittiğini ve döndüğünü bu arada fark etmeyeceklerdi. Bundan emindi. Büyükbabası? Büyükbabasına da söyleyecek bir şey bulurdu.

4

Arkasından bir ses duydu. Döndü küçük bir kız gördü. Etrafına baktı. Başka kimse yoktu. Kız "Mister" diyordu. "Mister". Kızın gözlerine baktı. Cebine elini attı. Kıza verebileceği bir şey aradı. Kız en fazla sekiz-dokuz yaşlarında idi. Gözlerine baktı kızın. Gözlerinin yaşını çıkaramadı. Kız elini onun fermuarına götürdü; onun pantolonunun. Açtı fermuarını onun pantolonunun. Elini soktu açık fermuarından içeri; onun pantolonunun.

5

Bir an dondu. Öyle kaldı.

Elini çekti kızın. İtti kızını. Kız yere düştü; "Mister" diye bağırды.

6

Kızın gözlerinde neden yaş yoktu anladı; neden anlayamadığını anladı; nedenini anladı.

7

Görünür olmanın ne demek olduğunu anladı.

8

Oteline döndü koşarak. Odasına çıktı. Nefes nefeseydi. Tecavüze uğramış gibi hissediyordu kendisini. Tecavüze uğramış... Dehşet içindeydi. Ne yapacağını bilmiyordu. Banyoya yöneldi. Duşun suyunu açtı. Üstündekileri neredeyse parçalayarak çıkarmaya başladı. Eli fermuarına gittiğinde durdu aniden. Açamadı fermuarını. Açamadı. Öylece girdi duşa. Suyu sonuna kadar açtı. Çocukluğundan beri böyle ağlamamıştı.

IX

1

Anne Yorgun görünüyorsun.

Baba Kızımı özledim.

Anne Ben de merak ediyorum.

Baba Neyse az kaldı, yakında dönecek.

Anne Evet.

Baba Artık bir karşılama partisi verirsin herhalde.

Anne Yeter ki bir an önce dön-
sün.

Baba Tabii ki dönecek.

2

Anne Yorgun görünüyorsun.

Baba Kızımı özledim.

Anne Birkaç gün sonra burada
olacak.

Baba Odasını hazırladın mı?

Anne Her zaman hazırды zaten.

Baba Bitirdin mi yeni yatak ör-
tüsünü?

Anne Bitti sayılır.

Baba Elini çabuk tutmalısın.

Anne Sen de çimleri biçsen iyi
olur.

3

Anne Yorgun görünüyorsun.

Baba Beklemektendir.

Anne Neden vazgeçmiş ki?

Baba Vazgeçmemiş, birkaç gün
ertelemiş dönüşünü.

Anne Ama benim artık sabrım
tükendi.

Baba Birkaç gün daha. Sonra
hep birlikte olacağız yine.

Anne Ama son mektuplarında
yine gideceğinden söz edi-
yordu.

Baba Hele bir gelsin, konuğu-
ruz.

X

Evine döndü doktor. Evinden
kalana... Oturdu... Gözlüğünü
burnunun üstüne yerleştirdi. Ağır

hareketlerle... Kitabımı eline aldı...
The Merck Manual. Okumaya başladı,
A'dan başlayarak, ilaç adlarını:

Abacavir ZIAGEN Abciximab
REOPRO Acamprosate CAMPRAL
Acarbose PRECOSE Acebutolol
SECTRAL Acetaminophen
GENAPAP TYLENOL VALORIN
Acetazolamide DIAMOX
Acetohydroxamic acid LITHOSTAT
Acetylcysteine MUCOMYST
Acitretin SORIATANE Aycyclovir
ZOVIRAX Adalimumab HUMIRA
Adapalene DIFFERIN Adefovir
HEPSERA Adenosine ADENOCARD
Agalsidase beta FABRAZYME
Albendazole ALBENZA Albuterol
PROVENTIL VENTOLIN Alefacept
AMEVIVE Alemtuzumab CAMPATH
Alendronate FOSAMAX Alfentanil
ALFENTA Alfuzosin UROXATRAL
Aliskiren TEKTURNA Allopurinol
ZYLOPRIM Almotriptan AXERT
Alosetron LOTRONEX Alprazolam
XANAX Alprostadil CAVERJECT
EDEX MUSE Alteplase ACTIVASE
Aluminum chloride HEMODENT
Aluminum chloride hexahydrate
CERTAIN DRI DRY SOL XERAC AC
Aluminum hydroxide ALTERNAGEL
Amantadine DERMAGRAN
SYMMETREL Amikacin AMIKIN
Amiloride MIDAMOR Aminocaproic
acid AMICAR Aminophylline
No US trade name Amiodarone
CORDARONE Amitriptyline ELAVIL
ENDEP Amlexanox APHTHASOL
Amlodipine NORVASC Ammonium
chloride No US trade name

Amobarbital AMYTAL Amoxapine
 ASENDIN Amoxicillin AMOXIL
 TRIMOX Amoxicillin/clavulanate
 AUGMENTIN Amphotericin B
 ABELCET AMBISOME AMPHOCIN
 AMPHOTEC Ampicillin OMNIPEN
 PRINCIPEN Ampicillin/sulbactam
 UNASYN Amprenavir AGENERASE
 Amrinone INOCOR Anagrelide
 AGRYLIN Anakinra KINERET
 Anastrozole ARIMIDEX Anthralin
 DRITHO-SCALP Apomorphine
 PSORiatec APOKYN
 Apraclonidine IOPIDINE Aprepitant
 EMEND Aprotinin TRASYLOL
 Argatroban No US trade name
 Arginine R-GENE Aripiprazole
 ABILIFY Asparaginase ELSPAR
 Aspirin BUFFERIN ECOTRIN
 GENACOTE Atazanavir REYATAZ
 Atenolol TENORMIN Atomoxetine
 STRATTERA Atorvastatin LIPITOR
 Atovaquone MEPRON Atovaquone/
 proguanil MALARONE Atracurium
 TRACRIUM Atropine ATROPEN
 ATROPINE-CARE SAL-TROPINE
 Auranofin RIDAURA Azacitidine
 VIDAZA Azathioprine IMURAN
 Azelaic acid AZELEX FINACEA
 Azelastine ASTELIN OPTIVAR
 Azithromycin ZITHROMAX
 Aztreonam AZACTAM Bacitracin
 AK-TRACIN BACIGUENT BACIIM
 Baclofen LIORESAL Balsalazide
 COLAZAL Basiliximab SIMULECT
 Beclomethasone BECLOVENT
 BECONASE Benazepril LOTENSIN
 Benzocaine AMERICAINE
 ANBESOL HURRICAIN ORAJEL

BABY TEETHING Benzonatate
 TESSALON Benzoyl peroxide
 BENZAC AC BENZAGEL
 NEUTROGENA ACNE MASK
 Benztropine COGENTIN Beractant
 SURVANTABetaineCYSTADANE...

XI

Anne, tarih üzerine okumayı nasıl sevdiğimi bilirsin; özellikle anıları. Anna'nın anılarını su gibi okumuştum. Sonra okula Alicia gelmişti. İmzalı kitabı en değerli hazinelerim arasında başköseyi almıştı. Ama böyle içinde yaşamak, anıların inşasında yer almak... Daha ne kadar dayanabilirim bilmiyorum. Bir an önce geri dönmek istiyorum anne. Yaşlı bir kadınla tanıştım. Bombalılardan birini anlattı. Bu insanlar bunca acıya rağmen nasıl yaşıyorlar anlamıyorum. Anneler, özellikle anneler, ve babalar evlat acısına nasıl dayanıyorlar anne. Bana bir şey olsa siz ne yaparsınız diye düşünmeden edemiyorum. Okuldalarmış, çocukların bir gösterisinde. En büyük kızı da yurt dışından gelmiş. Çocuklar anneannelerini, teyzelerini amcalarını görsünler diye. Ailesini tanışın diye. O da ordaymış, çocukları ile. Komşular, akrabalar, arkadaşlar hep birlikte. Bomba düştüğünde onlar da olağanüstü koşulları sıradanlaştırdıkları bir günü yaşıyorlarmış. Yaklaşık 250 kişi. Tam olarak kaç kişi olduğu asla tespit edilememiş. Ama okulun öğrencilerinin tümü ölmüş. Kurtulan beş kişi olmuş. Bunlardan biri işte bu kadın. Şanslılar arasında adı

geçiyor. Şanslılar... Bombalamadan sonra hayatta kalanların evlerine dönmesine izin verilmemiş. Neden diye sorma... Burada mantık işlemiyor. On yıl boyunca kamplarda yaşamış. O günü, kim olduğunu, geçmişini unutmaya çalışarak... Bir şişenin içine koymuş sanki tüm anılarını ve iyice kapatmış ağzını, ve sanki atmış gibi okyanusa. Küçükken bir gün yapmıştık biz de. Ben benimkinin içine kağıttan kesip kırmızıya boyadığım bir kalp koymuştum. Bunu bulanla evleneceğim diye yazmıştım... On yıl sonra ilk konuştuğu benmişim. Neden benimle, bilmiyor... Ama anlattı... Bir Cumartesi sabahı...neşe içinde hazırlanmışlar...her evde olduğu gibi...hele, özellikle kalabalık ailelerde olduğu gibi...banyo için sıra beklemeler... saçların örülmesi için sıraya girmeler... kızlardan birinin tokasını bulamaması... babanın sessiz, egemen, gururlu varlığı... memnuniyetsiz memnuniyeti...annenin kahvaltıyı hazırlarken herkese yapması gerekeni buyuran yorgun ama mutlu sesi...okul kapısında karşılaşmalar... selamlaşmalar...koşma-terlersin-şimdi olmaz-hayır dedim-sözlerini hatırlıyorsun di mi-anne saçımı çekti... Daha henüz içeri girip yerlerine oturmuşlar ki turuncu bir ışık, duvarların çatırdayarak üstüne yürümesi, duvarların ayak sesi, bir dev yürüyor, camlar turuncu ışıktaki suyun hortumdan fırlayışı gibi, sis gibi bir toz... Biri başıma bir sopayla olanca gücüyle vurdu sanki...güneşi kucağıma aldım... kocaman turuncu güneşi kaldırdım

gözlerimin önünde tuttum...gözlerim yandı...göğsüm yandı...pırıl pırıl cam beni mumyaladı... İki kulağının da zarı patlamış, sol gözünü kaybetmiş, sol kalça kemiği kırılmış...vücudunda sayılamayacak kadar çok kesik varmış. Yıkıntının altında kalmış... Yanık et kokusu...yanık et kokusu... önce anlamadım...gösteriler bitti de piknik yapıyoruz sandım...birkaç saniye...sonrasını hatırlamıyorum... hastaneye götürülmüşüm...kendime geldiğimde çocuklarımı sordum... adımlı söyledim...nerede oturduğumu...kocamın adını...cevap alamadım... Hastaneden bir ay sonra çıkmış...ailesini aramış...hiç birini bulamamış...Tanrının neden onu sağ bıraktığını bir türlü anlayamamış.

XII

1

Son toplantıda gördüm onu... bizden farklı olan o kızı...ezilecek olan o kızı...zayıflamıştı...rengi solmuştu sanki...saydamlaşmıştı sanki...yanına gidip elini tutmak geldi içimden...kimsenin gözünün içine bakmamaya gayret ediyordu sanki...yanına gidip elimi omzuma atmak geldi içimden...toplantılara bile turuncu giysisi içinde geliyordu... bu fark edilme meselesini fazla ciddiye alıyor diye düşündüm...biz zaten fark ediyoruz dedim kendi kendime...fark ediyoruz...yanına gideyim tutayım elinden dedim, bir yere gidelim ve sarhoş olalım...

2

Toplantı bitince otele gidilecek, bir şeyler yenecek, odaya çıkılacak, televizyon açılacak, ertesi gün için dağıtılan kağıtlar okunacak, erkenden yatılacak...sıkıldım... sabah erkenden kalkılacak... verilen görevler yerine getirilecek... evlerden birine gidip hane halkıyla oturulacak...insan kalkan-kalkan insan...beklemekten sıkıldım... hiçbir şey olduğu yok burada...

3

Lobi bozuntusu yere indim... birkaç değişik yüz görürüm belki diye...ileride sırtı bana dönük oturuyordu...uzunca sarı saçlar... yeni biri mi gelmiş dedim...yanına gittim...belki dedim belki...eşlik edip edemeyeceğimi sordum... sarı saçlı baş yavaşça bana doğru döndü, hafifçe yukarı kalktı... bu kız o kızdı...turunculu kız...

4

Başıyla evet dedi. Oturdum yanına. Önce hiç konuşmadık. Sonra şarap içtik birlikte. İkinci kadehe itiraz etti. Sabah erken kalkmamız gerektiğini hatırlattı. İzin istedi. Odasına kadar eşlik ettim. İyi geceler diledik birbirimize.

5

Odama gittim. Üstümü çıkarmadan uzandım. Uyuyamadım. Kalktım. Odasına gittim. Kapısını çaldım. Bekledim. Bekledim. Bekledim. Uykulu kapıyı açtı.

Merhaba dedim. Merhaba dedi. Girebilir miyim dedim. Beni kapıda bıraktı. Gitti yatağına girdi. Tereddüt ettim. Durdum. Sonra kapıyı kapadım. Yanına uzandım. Sabah uyandığımdaya gitmişti.

XIII

1941/11/02 Macias Costa, Pere
Begudà 1911/11/27 Gerona

1941/11/02 Martínez Baños, Antonio
Alama de Murcia
Murcia

1941/11/02 Moncusí Pellicer,
Joan Barcelona 1898/06/10
Barcelona

1941/11/02 Monsalvà Alminyana,
Benjamí Corbera de la
Ribera 1895/09/01 Valencia

1941/11/03 Mur Castan, José
Alins 1895/11/02 Huesca

1941/11/04 Marquèès Anguera,
Miquel Tarragona
1909/11/29 Tarragona

1941/11/05 Martí Marc, Pere
Pinnell de Brai, el 1904/08/04
Tarragona

1941/11/05 Montoliu Ribas,
Antoni Lucena del Cid
1920/09/01 Castellón

1941/11/06 Mateu Cusidó, Josep
Barcelona 1906/03/04 Barcelona

1941/11/07 Montagut Parra, Manuel
Barcelona 1909/06/19
Barcelona

- 1941/11/08 Martorell Calduch, Josep Alcalà de Xivert 1908/04/26 Castellón
- 1941/11/08 Martorell Martí, Maties Constantí 1891/11/01 Tarragona
- 1941/11/09 Marsà Jover, Francesc Barcelona 1918/03/26 Barcelona
- 1941/11/11 Machordom Coll, Antoni Benicarló 1901/02/12 Castellón
- 1941/11/11 Martí Escoda, Esteve Vila-seca 1918/09/02 Tarragona
- 1941/11/14 Marín Pellejà, Joan Reus 1906/05/03 Tarragona
- 1941/11/15 Madí Mola, Emili Maçanes 1910/02/12 Gerona
- 1941/11/15 Manít Perich, Antoni Barcelona 1906/11/01 Barcelona
- 1941/11/15 Maymí Viñas, Ramon Cassà de la Selva 1909/08/20 Gerona
- 1941/11/15 Muñoz Bayo, Llorenç Barcelona 1906/05/08 Barcelona
- 1941/11/17 Martínez Giménez, Julián Manzanares el Real 1909/06/29 Madrid
- 1941/11/18 Montagut Ferrer, Vicent Alcoi 1905/04/19 Alicante
- 1941/11/19 Mallorquí Aspert, Al-

bert Valls 1909/09/17 Tarragona

1941/11/21 Merlú Cornellana, Antoni Oluges, les 1897/04/18 Lérida

1941/11/23 Martínez Ruiz, Josep Xelva 1914/04/20 Valencia

XIV

1

Sürekli kanırtilan bir yaranın içinde yaşıyoruz biz dedi bizi evinde misafir eden kampın yöneticisi. Bu kampta doğmuş 1949'da. Şimdi bu kampta torunları var. Altı çocuğu varmış. Kızı ve damadı öldürülmüşler. Hanımı Ürdün'deki kamplardan birinde yaşayan hasta kız kardeşini ziyarete gitmiş. Evde iki oda var. Küçük de bir mutfak. Duvarlar beyaza boyanmış. Bizi ağırladığı odada üç divan vardı. Çiçekli örtülerle kaplı. Yerde de çiçekli bir halı. Küçük siyah beyaz bir televizyon. Benim hiç görmediğim bir model. Turuncu renkte. Mutfağın kapısı yok. El işlemesi bir perde var onun yerine. Her yer tertemiz. Ve ışıl ışıl. Rengarenk. İnadına gibi. Hüseyin anlattı. Başta dört bin kişiymişler, şimdi ise on bini aşmış kamp sakinlerinin sayısı. Başta koşulları kötümüş, sonra daha kötü olmuş, sonra daha daha kötü. Bölgede bitmeyen savaşların etkisiyle. Öyle günler geçirmişler ki çocuklar açlıktan ve ilaçsızlıktan kucaklarında ölmüş.

2

Tüm dünyanın onları yalnız bıraktığını söylüyor. Tek hayalinin ise babasının köyüne geri dönmek olduğunu. Bunun imkansız olduğunu farkında. Aslında ekonomik mülteci olduklarının farkında. Kamplarda yaşayanlar karşı tarafta çalışmak zorunda. Herkes, çocuklar, kadınlar, yaşlılar... Herkes... Ve izin almak zorundalar her şey için, çarşıya gitmek için, tatile gitmek için. Kendisi için seyahat etmek bir hayal. Yönetici olduğu için hep orada olmak zorunda. Gece gündüz... Tatil yok.

3

Çay yapıyor bize. Küçük cam bardaklarda getiriyor. Birkaç mavi boyalı tabureyi sehpa olarak kullanıyoruz. Çay çok sıcak ve şekerli. Rengi çok güzel. Berrak. Buruk da bir tadı var. Çay içerken duvardaki gelinlikli kız ve yanındaki damadın fotoğraflarına bakıyorum. Hüseyin onların kızı ve damadı olduğunu söylüyor. Evlendikten kısa bir süre sonra bir çarşı merkezi bombalanmasında ölmüşler. Kızı hamileymiş. Doğacak bebeğe bir şeyler bakmaya gitmişler. Burada her haneden en az biri ya ölmüştür ya da hapistedir diyor. Yüzünde hiç ifade yok. Sigara tutuyor bize. Bir tane alıyorum. Çok sert bir tütün. Ama olanca gücümle çekiyorum ciğerlerime. Acıtsın istiyorum canımı. Acı yaşadığımı hissettiriyor... İçimde bir sevinç oluşuyor. Neredeyse kahkahalarla

güleceğim. Hüseyin konuşmaya devam ediyor. Pantolonunu sıyırıyor. Bacaklarını gösteriyor. Çocukken hapiste gördüğü işkencenin izlerini arkeolojik bir bulgu gibi sergiliyor. İçim kalkıyor. Buruk bol şekerli çay, sert sigara, su borusu ezikleri fazla geliyor. Kusmak istiyorum. İnsan gibi yaşayanlar ile yaşamayanlar arasındaki fark işte bu diyor. Siz hala kusabiliyorsunuz. Derin derin nefes al diyor, başını gökyüzüne kaldır ve derin derin nefes al. Sabretmeyi öğrenirsin.

4

Ailesinin yüzlerce yıldır sahip olduğu toprakları; üzüm bağlarını kaybetmişler. İşgalciler bağların suyunu giderek azaltmış, aylar içinde kurumuş bağlar. Sonra da topraklarına bakmadıkları suçlamasıyla istimlak edilmiş toprakları. Şimdi tüm aile çeşitli kamplarda yaşıyor. İstimlak edilen topraklara ise lüks apartmanlar dikilmiş.

5

Kamptan çıkıyoruz. Karşı tarafa geçelim diyorlar. Hadi gidelim ve uygarlık içinde bir gece geçirelim diyor biri. Başımı kaldırıp yüzüne bakamıyorum. Bir sessizlik oluyor minibüsün içinde. Şoför arabayı karşı yakaya sürüyor. Kontrol noktasından geçemiyoruz. İznimiz yok. Asker siz turuncusunuz diyor. Gülümsüyorum. Uygarlık

görünürlüğü sevmiyor diyorum. Biri de uygarlığın yolunu bir daha asla bulamayacağız diyor. ... Geri dönüş yok. ... Artık geri, eve, gelemeyeceğim galiba anne. ... Dönemem. ... Turuncuları çıkarmak istiyorum ama dönemem. Artık öyle bir yer yok anne benim için. Artık eski beni hatırlamıyorum ki nereye döneceğim?

XV

March 29 1945 Aadland
Gerald May 30, 1968 S.Vietnam

May 11, 1945 Aalund James
Downing February 28, 1970 S.Vietnam

August 23, 1951 Aamold Daniel
Lawrence August 20, 1970 S.Vietnam

June 8, 1944 Aarde
James Raymond December
29, 1966 S.Vietnam

December 12, 1948
Aaron Charles Edward
May 5, 1970 S.Vietnam

March 11, 1951 Aaron Eugene
Allen September 7, 1970 S.Vietnam

March 30, 1947 Aaron Michael
Peter August 14, 1968 S.Vietnam

January 2, 1943 Aaron Richard
Alan February 6, 1971 S.Vietnam

June 9, 1948 Aaron Thomas
Milton Jr June 13, 1969 S.Vietnam

August 5, 1951 Aaronson
William January 18, 1971 S.Vietnam

April 1, 1944 Aasen
David Kim August 22, 1967

May 15, 1945 Abara Jose
Gene February 7, 1968 S.Vietnam

May 28, 1947 Abbate
Richard Clark May 18, 1968 S.Vietnam

August 11, 1943 Abbate
Rosario Russel April 17, 1967 S.Vietnam

March 24, 1949 Abbatemarco
John Benjamin May 13, 1970 Cambodia

October 13, 1948
Abbenhaus Gerald Robert Jr
August 23, 1986 S.Vietnam

October 24, 1948 Abbie Donald
Paul September 12, 196 S.Vietnam

January 18, 1945
Abbott Carroll David
October 29, 1966 S.Vietnam

September 27, 1947
Abbott David Francis November
2, 1969 S.Vietnam hostile, kille

July 15, 1943 Abbott Denis
Eugene April 22, 1966 S.Vietnam

October 8, 1949 Abbott Edward
Donald May 6, 1968 S.Vietnam

January 26, 1939 Abbott Guy
Francis February 23, 1969 S.Vietnam

December 25,
1948 Abbott Harold Wayne
February 17, 1968 S.Vietnam

February 20, 1949 Abbott
James Edward April 9, 1970 S.Vietnam

August 20, 1948 Abbott
James April 25, 1969 S.Vietnam

February 10, 1944
Abbott James Terry January
11, 1971 S.Vietnam

August 20, 1947 Abbott
John April 27, 1966 N.Vietnam

July 23, 1945 Abbott John
William May 25, 1969 S.Vietnam

March 22, 1948 Abbott Paul
Dennis October 28, 1967 S.Vietnam

June 9, 1947 Abbott Raymond
Lawrence August 2, 1967 S.Vietnam

XVI

Anne Ya geri dönmezse?

Baba Neden dönmesin? İcini fe-
rah tut.

Anne Keşke izin vermeseydik
gitmesine.

Baba O kafasına koyduğunu ne
yapıp edip yapardı.

Anne Onu biz yetiştirdik.

Baba -

Anne Keşke...

Baba Biz doğru olanı yaptık.

XVII

1

Gözlerini dikmiş uzaklara
bakıyor. Kız kardeşi hasta. Tam

olarak ne olduğu belli de değil. İyiye yormaya çalışıyor. Gelin olmadan önce yaşadığı kamp burası. Doğduğu... Başını kaldırıp gökyüzüne bakıyor. Gökyüzündeki minik ışıklara. Küçük bir kızken yaptığı gibi. Hafif bir esinti var. Yağmur kokusunu almak istiyor. Ama artık çatılar çinko değil. Çocukluğundaki gibi değil. O gürültüde nasıl huzurlu uyuduğunu hatırlıyor. Bir daha hiç o kadar huzurlu uyuyamadığını düşünüyor bir kez daha. Ama yazları aklının ucuna bile getirmek istemiyor. Annesinin cehennemini kendisi dediği evlerinde sık sık bayılmaları geliyor aklına. Annesi babası hayattalar... Ağabeylerinin ikisi değil. Biri hapishanede biri bir ayaklanmada katledildi. Evin üç oğlundan geriye biri kaldı. En küçükleri. Kız kardeşinin sesini duyuyor içeriden. Kalkıp içeri geçiyor. Eniştesi televizyonun başında uyuyakalmış. Bakıyor kardeşine, o da uyuyor. Hafif hafif inleyerek. Alnına dokunuyor. Sonra masadan bir sigara alıyor. Eniştesinin sigaralarından. Çekinerek. Yavaşça çekerek paketten. Televizyonun sesini kısıyor. Eniştesi televizyonu hiç kapatmaz. Tekrar dışarı çıkıyor. Babasının evindeki ışığı arıyor gözleri. Hızla tarıyor kamp kenti, kız kardeşinin evinin kapısından bayır aşağı. Sonra usulca arkasını dönüyor denetçilerin apartmanlarına bakıyor. En çok kıskandığı tuvaletlerin evlerin içinde olması. Yine de şükür buna

diyor, mutfakta su akıyor. Evlerde elektrik var artık. Babasının sözleri geliyor aklına: “Geriyeye gidiyoruz, bu neslin hepsi uzun kollu maymun atalarına benzeyecek.” Annesinin tövbe, tövbe diyen mırıltılarını duyuyor. Sanki hemen içeriden gelir gibi. Başını çeviriyor. Birden o tanıdık korku gelip oturuyor göğsüne. Yabancılar ve karşı yakadakilere bakmayacaksın. Gözlerine bakma. Disiplin ve ceza. Unutma. Kulak kabartıyor, gece devriyesinin ayak seslerini dinlemek için. Ayaklarına bakıyor. Parmaklarını açıyor olabildiğince. Kum var mı diye bakıyor. Ayakları yanmasın diye ağabeylerinin onu ve kızkardeşini kucakladıklarını hatırlıyor. Bir gülümseme beliriyor yüzünde. Annesi ile birlikte eve su taşırken arıyor kendini sokaklar arasında. Sırtlarında su dolu damacanelerle kumun içine daha çok batıyor çocuklar. Ayaklarının altı yanıyor birden. Hayat kolay şimdi diyor, hayat kolay. Avucunun içinde sakladığı sigarasından son bir nefes çekiyor.

2

Zehra en çok gürültüden şikayetçi. 1 km kare içinde yirmi bin kişi yaşıyorlar. Evler küçük. Dar sokaklardaki evler birbirinin içinde. Çocuklar hep sokaklarda. Bazen günlerce geçmediği oluyor baş ağrısının. Çocuklarını mümkün olduğunca evde tutmaya çalışıyor. Sokaklarda ziyan olmalarını istemiyorum diyor. Hele kızlarını hiç

bırakmıyor sokağa. Komşularının kendisi için deli dediklerini biliyormuş. Pek kimseyle görüştüğü yokmuş. Evi beyaz temizliğinde, çocuklarını hep tertemiz bembeyaz giydiriyor. İnadına belli... Beni evine davet etti. İngilizce biliyor. Çocuklarına da öğretiyormuş. İki kız bir oğlan: Emine, Asiye ve Alim. Evin de neredeyse her yeri bembeyaz. Benim çocuklarım diyor, beyaz güvercinler. Bana evimi sordu. Sızleri sordu. Buraya gelmeden önce nasıl yaşadığımı. Okulumu, arkadaşlarımı. O beyazlığın için tupturuncu bir lekeydim.

XVIII

1

Burada birkaç sözcük var çok sık kullanılan: fedayeen, thaura, intifada, shoah ve benim ilk defa üzerinde düşündüğüm sözcükler: evsiz ve devletsiz.

2

Anne, kararımı verdim ben. Buradaki sürem bitince eve döneceğim ve buraya geri dönmek ve kamplarda kadınlarla çalışmak üzere gerekenleri yapacağım. İnsani hedef olmak yerine kadınların eğitiminde çalışmak istiyorum. Böyle derneklerle gelenler var buraya. Kamplarda çalışıyorlar. Benim gibi kadınlar erkekler. Hayatımın bir kısmını burada geçirmek istiyorum. Belki de tümünü. Kararımı verdim. Artık eve dönüp orada yaşayamam anne.

Beni anlıyorsun değil mi? Aslında seninle birlikte gelebilsek... Sen öyle yararlı olursun ki anne burada...

XIX

1

Karısının öleceğini düşündü. Orda öylece durdu ve birden karısının öleceğini düşündü. Orada evinin kapısında durdu ve düşündü. Karım ölecek. Yedi kez inşa etmişti evi. İşgalciler yıkmış o yapmıştı. Her yıkılıştan sonra başına gökyüzüne çevirmiş ve tanrısına teşekkür etmişti. Her seferinde tanrısının onu koruduğunu hissetmişti. Tanrısı onları esirgiyordu. Çocukları ve karısı hayattaydı. Evi ayağa diktikten sonra karısına yeni evlerini nasıl bulduğunu sorardı. Karısının simsiyah gözleri ona bakardı. Zehra'nın kızı Leyla bir sisin arkasından bakar gibi bakardı ona. Cevap vermezdi. Bir yorgunluk çayı yapardı. Gece olunca da başını onun omzuna koyar uykuya dalardı. Evi yıkılınca kolaydı, tekrar yapabilirdi.

2

Duvardaki raftaki kavanozlara baktığımı görünce kızım meraklıydı dedi. Uzaklardan gelen topraklara. Diğerlerinden farklı olan kavanoza baktığımı görünce bu dedi, bu onun bedeninden çıkan mermi ve şarapnel parçaları.

XX

1

Baba İçimde garip bir his var bu sabah.

Anne Havadandır.

Baba Sanmam.

Anne Hasta mısın?

Baba Hayır, bu daha çok... Neyse?

Anne Doktora gidelim mi?

Baba Öyle bir şey değil.

Anne Ya ne öyleyse?

Baba Boş ver. Dediğin gibi havadandır.

2

Anne Yoksa—

Baba O geri dönecek. Yarın. Mutlaka.

•selda öndül / 22 ekim 11